

MAGYAR KURIR

Étsből, Kedden, Junius' 29-dikén 1819.

Nagy Britannia.

A' Kafferok' nemzetének rebéllálásáról újabb és nagyon nyughatatlankodtató tudósítások érkeztek a' Jó-remenség' fokáról Londonba. Minden férfiaknak, kik ezen fokon lakkak, és a' fegyvert elbirják, fegyvert fogni 's azon Anglus se-
regek' segítségére sietni kellett, a' kik ezen népnök elnyomására küldettettek vala. — A' Kafferekkel a' Batschman' Hottentottok is összezsíratották magokat, 's együtt pusztították az Anglus plántavidékeket: de remélté Lord Sommer-
set, a' Kormányozó, a' ki oly hathatósan hozzá látott ezen tüznek eloltásához, hogy a' Martialis törvényt is kihirdette, hogy nem soká ki fogja az ellenséget az Anglus vidékekről kergetetni.

A' Napkeleti Indiai Anglus Kereskedő Kompania Londonban az Aktzionariusokat összezsígyújtetvén, jóvallást tett nekik, hogy az ottlévő Kormányozónak Lord Moirának (a' ki azolta, hogy Marquissá tétetett Hastings nevet visel) háltározzanak érdemeinek megjutalmaztatására 60,000 font Sterlinget (a' melly summa legalább is 600,000 pengő forintokat tenne): de nem érhették el céljokat a' Kormányozó barátjai, minthogy sokkal többen találtattak a' kik ellenzették, mint a' kik helybe hagyták a' jóvallást. Azoknak 223 ra, ezeknek pedig csak 191-re tett a' számjok.

Melly nagyon érezni kell a' kereskedésnek megtsökkenését még a' Londoniaknak is, mutatja az, hogy 7 napok alatt 40 lüssebb nagyobb Házak buktak meg, kik közt van Selig nevű nevezetes Sídó Háznak társasága is.

Nagyon keserves állapotra kellett némely vidékeken jutniok a' fábrikák megtsökkenése miatt az azokban dolgozni szokott 's tsak ott érdemelt fizetéséből élő szegénységnek. Felhozzák például a' tudósítók a' Carlisle városa 's környékebeli takátsokat (szölvöket), a' kik ezen napokban valami 2200-szan összezsígyülekezvén magoknak Biztosságot választottak 's ily panaszló irást készítették a' közönséghez: —

„A' Carlisleben és környékein dolgozó takáts napszamosok némely együgyű igazságokra kívánnák a' közönséget figyelmetessé tenni. Mi az inségeknek és kínos életnek arra a' pontjára jutottunk, melyre bekesség' idején, 's a' mikor rendkívül való drágaság nem uralkodik, a' világon még egy országban se' jutottak az emberek. Mi kemény testi alkatású emberck volnánk, 's még sints erőnk; munkások' volnánk, 's még sints kenyérünk. Vegye tsak gondolóra a' közönség, hogy mitsoda állapotra jutottunk mi: Nélkünk reggeltől fogva estvig, fojtó, mephiticus gőzzel tele lyukakban kell dolgoznunk, mellyért naponként egy

Schillinget (8 garast) kapunk, melly alig elégséges arra, hogy olyan krumplit is vehessünk, a' melly tsak disznóeledelnek való volna. Ezt apró falatokra kell osztanunk, hogy apró gyermekeink is kaphassanak valamit belőle. Feleségeink a' szájoktól vonnyák el, hogy szopó gyermekeiknek juttathassanak. Mondja meg nekünk valaki, hogy mi az inség, ha e nem inség! Rongyba takaródzva feleségeinkel s gyermekeinkel egygyütt tsak ez a' reménség táplál még, hogy a' Parlamentum felveszi ügyünket. Már beadtuk a' Régens Princzhez s a' Parlamentumhoz kérelmünket, hogy az éhehalásnak elkerülhetése végett küldjenek el bennünket Canadába vagy valamely más Északi Amerikai tartományba; mert hisze' szemmel látható dolog, hogy a' kereskedés' állapota tsökken, s rajtunk tsak egy rossz aratás vagy tsak egy igen kemény tél utolsó döfést fog ejteni.

Exeter mellett *Paiguton* nevű helységben oly szokás van, hogy az esztendőnként eléforduló templom-szentelés' innepe' napján a' nép' számára egy kalátsot sütnek és azt nagy pompával le s fel hordozzák az utzákon. A' mellyet az idén sütöttek, állott: 400 font lisztből, 170 font zsirból, 140 font aszszűszöllőből, és 140 tojásból. A' szekeret, melyen ezen kalátsot meghordozták, 8 ökör vonta. A' szekeret számár háton ülő kéményseprő inasok kísérték.

Az az egyenetlenkedés, a' melly Anglia és a' Törökbirodalom között a' Joniai szigetekre nézve eddig fennforgott, a' Konstantzinápolyból Május' 1-ő napján indult tudósítások szerint, az ottlévő Anglus Követ *Liston Robert* által eligazítottatott, ki is ott oly kötésre lépett, a' melynek creje szerint a' Török Udvar

végeztire, három esztendőig tartott alkudozások után, azt az egygyezést, mellyet az Öszszeszővetkezett Hatalmasságok ezen szigetekre nézve kötöttek vala, meg erősítí. Ezen Kötés szeréat, mellyet April. 24-dikén irtak alá a' két alkudozó részek' Biztosai, az Anglusok Parga várát egész környékével egygyütt vissza adják a' Törököknek; mellyért, részéről a' Török Császár is Anglia oltalma alá tartozó alattvalóknak esmeri lenni a' Joniai hét szigeteket. A' Kötésnek megkötéséről azonnal sebes posták küldetettek el valamint ezen szigeteknek Anglus Kormányozójához Sir *Maitland Tamás* hoz, úgy *Ali* hoz is a' Joniai *Baschá*hoz.

Hogy az Ország' szükségeire kívánatos költségek' dolgában fogyatkozás ne essék, megengedte a' Parlamentum a' Ministereknek, hogy 12 millió font Sterlingeket vehessenek fel költsön. *Rotschild* nevű nagy pénzváltó hazavolta magára a' lökepénznek öszszeszerzését. Junius' 2-dikén letette belőle az első rátát, a' melly 1,200,000 font Sterlingekből állott. — Mint hallik az Orosz Udvar' számára is ismét költsönt fognak nyitni Angliában, a' melly tíz millió font Sterlingekből (vagy, ha egy font Sterlinget, kerék számmal beszéllvén, tíz forintra teszünk, 100 millió forintokból) fog állani.

Junius' 10-dikén tsakugyan meghatározá a' Ministerekkel ellenkező résznek minden ellentállása mellett is, a' Parlamentum' alsó háza, azt a' jóvállást, hogy egyenesen tiltattassék meg az Anglus alattvalóknak az Ország'lószék' engedelmével idegen Ország' szolgálatajára való lépése. A' Ministerok' jóvállásának 248.

izan fogták pártját 's csak 174-gyen votizáltak ellene. Hogy a' felső ház meg nem fogja erőssíteni, senki se gondolja. — Ez a' hír nagyon meg fogja illelni az Américai elpártolt Spanyol tartományokat — mi formálag fogják pedig magokat ugyan ezen hírnök vétele után 's ugyan ezen elpártolt Spanyol tartományokra nézve az Északi Américai Egygyesült Státusok viselni, most még nem tudhatjuk; az idő fogja megmutatni.

A' Lord Grey jóvállása, mely abban állott, hogy el kell azt a' régi, a' mostani időre már éppen nem alkalmas törvényt törteni, hogy azok az Anglus lakosok, kik különben azzal a' tulajdonsággal bírnak, hogy a' Parlamentum' tagjaivá változtathassanak, megeskünni tartozzanak arra, hogy nem hiszik az Uri vésztében a' Kristus' testévé való átalváltozást (a' Stranssubstantziatiót) Junius' 10-dikén a' Pairek' kamarájában is visszavetették, pedig ugyan tüzeskedtek mellette, Grey'n kívül: a' Norwichi Érsek, Gróf Harrowby, 's több mások: — Hát, így szollott a' Norwichi Érsek, meg kell-e' öt millió polgártársainktól időnk' gyűlözetjére tovább is az ő politikai jussukat tagadnunk, csak azért, hogy, azt erőssítjük, hogy mi a' Kristus' tudományának a' Catholicusok' principiuma szerént való állatásait, jobban értjük, mint magok a' Catholicusok. Ha Degeinket magok a' Catholicusok okosan magyarázzák, tselekedhetjük-e' mi azután igazságosan azt, hogy őket babonáskodással vádoljuk, 's olly principiumokat fogjunk reájuk, mellyeket ők önmön magyarázataik szerént meg nem ismernek? — Mind ezek a' vetekedések, így szollott *Harrowby*, nem egyebet bizonyítanak, hanem csak, a' melly nagyon megszégyenítő meggyőződés, hogy még a' mi megvilágosodott Századunkban is van egy tiszta gondolkodású népnek

oly képviselő gyűlése, melynek ez a' principiuma; hogy a' tsendes polgárt a' maga természeti polgári jussaitól meg lehet csak az ő Religioi vélekedéséért is fosztani. Legyünk jó Protestánsok: de azért ne bántsuik a' másképpen gondolkodókat." — Azt hozván-fel némelyek a' Grey jóvállása ellen, hogy a' Catholicusok nem türedelmesek — így felelt Grey: A' törvények Belgiumban, Franciaországban, Ausztriában, 's még másutt is, minden külömbség nélkül megengedik a' Protestánsoknak, hogy minden féle polgári és katonai tisztségekre felléphessének; miért nem akarunk mi hasonlóan tselekedni a' Catholicusokkal? Annak az Egyháznak tiszteletre méltó Fejé, kinek széke Romában van, megengedi, hogy az Angliai isteniszolgálat magában a' Catholicuság' fő városában szabadon gyakoroltathassék, etc."

A' Londoni Ministerialis Kurir egy levelet adott-ki; mellyet közrebotsítás végett *IV-dik Gustavus*, ki a' Svétiai Királyságról lemondani kéntelenítettett, *Oberster Gustavsohn* (Gustáv' fija) név alatt irt hozzá. A' levél' foglalja ez: Azt erősíti benne, hogy a' fija' szívét mesterségek által elidegenítették tőlle. Midőn a' Királynétól a' maga feleségétől elvált, három feltételek alatt bizta volt reá a' Princznek a' maga fjának neveltetését: először, hogy azon valásban, melyben született, másodsor, hogy rangjával, és harmadszor, hogy azon kötelességeivel megegyező módon neveltesse, a' mellyeket valaha teljesíteni ezen Princz tartozni fog. A' Princzet ellenben arra vették, hogy tizenhét esztendőskorában az apja' parancsolatjának, ki tőlle azt kívánta, hogy a' Lemondás' Akciáját erőssítse-meg, ne engedelmeskedjék, magát Késschbidejünek lenni nyilatkoztatta, 's az atyához menni nem akart, oly fogással élven, hogy az

anyának a' Királynénak megígérte volna, hogy tőlle el nem távozik addig, míg az ellen panaszolódik általjában a' volt Király, hogy a' fiját nem jól nevelik.

* * *

Annak idejében midőn arról irtunk, hogy az Anglus Követ Lord Amherst Chinában járván, onnét a' nélkül tért vissza, hogy a' Császár' elejébe bocsátott volna, azt is megemlítettük volt, hogy a' Régens Prinzenek levelet és valami ajándékokat is küldött volna. Ezen levelet még most adták ki a' Londoni újságok. A' kezdete ez:

„A' Britannus szigetek Fejedelméhez!

„A' földnek legfőbb Fejedelme, ki azt az Egtől és a' szüntelen való folyamatban lévő időtől kapta, Császári parantsolatját küldi az Anglus Királyhoz, linek azt jól meg kell fontolnia.

„A' te Országod, O Király, végzetlen messzire fekszik az Oceanus tengeren túl, 's te még is szivednek telyes egycensségével engedelmességednekajánlását küldöd hozzám, 's ahoz az újjászülő Befolyáshoz járulsz buzgó hajlandósággal, melly a' közép (centralis) Királyságból, Chinából, foly széllyel minden felé.“ — Azután leszáll a' Császár a' régibb Anglus Követnek Lord Macartneynek ditséretére, kiről azt mondja, hogy minden bevett rendtartásokat illendőséggel elkövetett, melly által az Eg' fijának hajlandóságát úgy megnyerte, hogy ő Felségének menyei szemei közé nézhetett, egy nagy vendégségben részesülhetett, és sok 's gazdag ajándékokat kapott.“ — A' Macartney' ditséretéről leszáll a' Császár az Amherst' magaviseletére, kiről úgy beszél, mint a' ki minden illendőségről elfelejtkezett

volna, holott mihelyest: *Tien - Singhe* megérkezett, ott azonnal nagy vendégséggel fogadtatott — „s imé még is (ezek a' Császár' szavai) a' helyeit, hogy a' vendégséget meglőszönte volna, nem engedelmeskedett az előjébe szabott czeremoniáknak; azonban tsakugyan megengedettett neki, hogy a' Hetedik Holdnak hetedik napján a' Császár' ábrázatja előtt megjelenessen; hogy a' 3-dik napon a' fényességnek és világosságnak nagy szalájában megvendégtessék, 's megajándékoztassék, valamint szintén, hogy számára az öröklétartó gyönyörűségek kertjében egy innep adattassék; továbbá: hogy 9-dikben butszó audientziára mennyen, 's ezen napon a' *tíz Időhorok' halmain* ide 's tova járkalhasson; hogy 11-dikben a' tökéletes egygyesség' kapujánál újabban megajándékoztassék, 's onnét azután a' czeremoniás szalába menvén ott ismét innepi módon megvendégtessék; végezetre, hogy 12-dikben a' hazájába való visszautozásra parantsolatot kapjon. A' czerimoniáknak megtételére való nap, 's a' megtartanivaló formalítások, az én Státusisztejem által a' te Követednek tudtára adattattak. —

„A' hetedik napon tehát, melly a' te Nagykövetednek arra határozottatott vala, hogy közelgessen 's a' Császár' személljét meglássa, ő a' palotába megérkeze, és én, a' Császár, éppen ekkor a' nagy audientziás szalába belépek. —

„Ekkor nagy hirtelenséggel azt erőssíté a' te Követed, hogy oly rosszszul volna, hogy tsak egy lépést se' tehet. Én ezt nem tartottam lehetlenségnek, melyre nézve a' mellette lévő két Assistens (Segéd) Követeknek parantsoltam, hogy a' szalába ezek jöjjenek-be 's előttem jelenjenek-meg. Azonban ezek is azt erőssíté mind ketten, hogy ők is rosszszul volnának. Ezen durvaságot bizonynyal soha, sehol, senki felyül nem multa! De

még se' rendeltem én nékiek semmi kemény büntetést, csak azt parantsoltam, hogy még azon napon küldjék vissza őket a' magok Országokba. Minthogy tehát eszserént a' te Követed a' Császári jelenlétnek látásától megfosztatott, erre nézve nem vala illendő, O Király! hogy a' te írásban való ajánlásodat által vehessem; ez hát következésképpen abban az állapotban vissza küldetett, mint ide érkezett vala. Még is csakugyan megfontoltuk mi azt, hogy te, O Király! oly véghetetlen messzeségről, a' melly sokszor tíz ezer Lee, egy, tisztelettel nagyon teljes írás mellett küldötted el a' te ajándékaidat; és hogy másfelől csak a' te Nagykövetednek ügyetlensége volt az oka, hogy ő ezen ajándékokat mélyseges magameghajtásával 's igaz szívbeli tisztelettel által nem adhatta; 's végezetre, hogy, O Király! a' te részéről, a' mély tisztelet' és tartozó engedelmeség' érzése, elegendő módon behizonyítatott: mind ezekre az okokra nézve mondom, igazságos dolognak tartottam a' te adózásodnak czikkelyei között némellyeket, egymint, néhány Országmappákat, tartományi metszeteket 's ábrázatképeket 's egyéb festékeket, elfogadni; midőn azonban erántam bizonyított hajlandóságod érzésével való felséges meglegedésemet éppen úgy kinyilatkoztatom, mintha minden ajándékaidat elfogadtam volna. Kölsönben én is megparantsoltam, O Király! hogy az én nyájas 's ezen dologban mutatott engedelmes megamiviseletének bizonyosságául, küldjenek néked egy Jo-oe (nevű valamit, melly a' gyarapodást jelent), egy sinor Császári jóféle gyöngyöt, 's két nagy és 8 kistsiny scijem erszényeket (zsátskókat. — *(A' többi következik).*

Szent Ilona.

A' Napkeleti Indiai Anglus kereskedő Kompaniának Ricketts nevű tisztje

nem régen Európába visszajövéen, kikötött Sz. Ilonához, 's Bonapartéval is beszéllett, a' ki ekkor oly rosszul volt, hogy ágyban fekvé fogadta őtet. — Valamint Bonapartétól úgy a' Kormányozótól is tudósításokat hozott Ricketts az Anglus Országfőszékhöz.

Frantzia Ország.

A' Párisi Constituzionel így osztjafel a' Követek' Kamaráját, vagy így beszéllel elé azon részeit, mellyekből az áll: — Egészszen jobbról ülnek azok a' Monarkhisták, kik azért, hogy mindent a' régi időbeli lábra akarnának visszaállítani, *Ultráknak*, Nemmozgóknak, és Némáknak is nevezetnek. Ezek közt 's a' *Centrum* közt ülnek a' minipában elosztott Ministerium barátjai, milyenek *Laine, Pasquer, Bellart, Roy*, számos Tisztviselők és Prokurátok, kiket még mind táplál az a' reménség, hogy idővel az ő részéretartozó emberek fog-nak beálni a' Ministeriumba. Ezek gyakran, sőt többire az Ultrákkal szoltak voksolni, 's *Fél-Ultráknak* nevezetnek. Középen ülnek a' mostani Ministerek' barátjai, 's magok is mikor az üléselben jelen vagynak. Ezek közt 's a' bal oldal között ülnek azok, kik hasonlóképpen a' régi Ministerium' barátjai voltak, de ezen Ministeriumnak eloszlásakor nem az Ultrák mellé mentek, mint Laine, Pasquer 's a' többek, hanem a' Liberálisok mellé; ezeket Dokrinariusoknak nevezik; de ezeknek száma oly kevés, így szoll a' Constituzionel, hogy egy kanapén mind megférnének. Végezetre éppen balfelől ülnek az Independensek (kik a' Dokrinariusokkal egygyütt vétetvén, teszik a' Liberálisokat. Az Independensek' száma most nevededik, 's fog ezután is nevedkedni. Tavaly csak 15-tön voltak, most 40-nen vagynak. — A' mostani Ministeriumról 's következésképpen a' Követek' kamarája egész Centrumarol azt jegyzi-

meg a' Londoni Times' Párisi levelezője, hogy lehetetlen képzelni, hogy mit találhatnak az Independensek valami követőt benne. Egy sints a' Ministerium' tagjai között, ki a' Bourbonoknak és Frantziáországoknak legtisztább szívé barátja nem volna, melyre nézve méltán bámul ezen tudósító, hogyan tselekedhetik az Independensek azt, hogy ezen Ministeriummal való ellenkezésben az Ultrákkal egygyetérthetnek, kiknek külömben oly ellenségeik, mint a' tűz a' víznek, a' melyért is az Ultrák a' Kamarának egygyik szélső szárnyában, az Independensek pedig éppen a' legtávolabblérvőben ülnek, melyért is azokat jobb, ezeket bal szárnyának nevezik.

Olasz Ország.

A' Romai tudósítások ezeket jelentik: — Austriai Császár és Császárné ő Felségek Jún. 9-dikén elbúcsúztak IV-dik Emanuel Károly Savoyai Királytól, 's ezután a' Chiraramonti Grófnénak, a' Pápa ő Szentsége testvére' leányának, a' Theresianisták' Klastromába, melyben meg fog maradni, látására mentek. — Jún. 10-dikén a' nagy fényességgel tartott Urnapi processión jelen voltak ő Cs. K. Felségek, a' melly után Karolina Cs. Fő Hertzegasszony Romából még azon napon útnak indult Terni felé, 's Fels. Attyát oda varta, a' ki is Császárné ő Felségével még ezen napon (10-dikben) este végbúcsúvételre Pápa ő Szentségéhez mentek, a' ki az előtt nem sokkal ő Felségeket meglátogatta vala. Valamint minden előbbeni, úgy ezen utolsó egygyüttléteket és beszélgetéseiket legnagyobb barátsággal és szívességgel 's egymás eránt való jó indulattal czime-rezték a' Felséges Nagy Fők. — Jún. 11-dikén reggel ágyuk' dörgése jelentette az Engelsburgról és a' Picinio hegyéről az ő Felségek' elindulását. Újokat ő Cs. Kir. Felségek is Terni felé vették, 's onnét, az ott lévő vízesésnek meg szem-

lélése után, Assisín által Florencia felé száradékoztak folytatni. Romában a' Quirinál palotában volt szállásokról, a' Cardinalis Státus-Titoknak, 's a' Pápa ő Szentsége Fő Udvarmestere és Fő Kamarássa kísérték ki a' szekerhez ő Cs. R. Felségeket. A' Karabélyosoknak egy vállogatott csoportja által kísértettek ki Romából, 's azon piacokon, mellyeken által mentek ő Felségek, három Batalion katonaság parádézott.

B e t s.

A' Császári Felségek útozásáról Perugiaából érkeztek Bétsbe a' legújabb tudósítások, mellyek onnét Junius 22-dikén indultak. Ezek szerémt Karolina ő Cs. Fő Hertzegasszonya ezen városban ismét rosszul érczven lenni magát, erre nézve Császár és Császárné ő Felségek is mind ez idejig ott tartózkodtak: hanem már ekkor gyógyulás útján lévén a' Cs. Fő Hertzegasszony, reméltették, hogy utjáv a' Felségekkel egygyütt folytathatja Florentzia felé.

Császár és Király ő Felsége az Udvari Haditanács feladására a' Hadi Kassa' állapotjával bánó tisztségekre nézve, ilyen nevezeteket rendelt: —

A' Katonai Fő-kassára nézve: Közönséges Hadi Fizetőhivatal (*Universal Kriegs-Zahlamt*):

A' Bétsben, Prágában, Budán, Lembergben, Paduában, Majlandban lévő eddig úgy nevezett Hadi-kassa-Adminisztrációkra nézve: Tartományi Hadi Fizetőhivatal (*Provincial Kriegs-Zahlamt*).

A' Velenczében lévő Tengeri-kassa-Adminisztrációra nézve: Tengeri Fizetőhivatal (*Marine Zahlamt*).

A' több apróbb kassákra nézve: Hadi Kassa (*Kriegs-kasse*). — A' melly nevezetkekhez képest ezen Hivataloknál a' főbb tisztek' nevei lesznek: Universal Kriegs-Zahlmeister, Universal-Kriegs-Zahlamts-Controllor 's eszserént a' többek is.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

S z e p e s s é g.

János ó Cs. Kir. Fő Hertzege a' mostani katonai határszéli útazásában Júnus 2 - dikán ide is szerentsésen megérkezett, a' hol Meltós. Püspök Pirker László Úrnál ebédelt; éjtszakára Lőtsén, Iglón keresztül Késmárkra jött. Júnus 3 - dikán a' Bélai erősség' plánumát méltóztatott maga megvizsgálni. — Ejszakára Feldmarschal Lieutenant Mária-sy András Úrhoz érkezett. A' következő napon megnézegette a' Korbachi Karpatusvölgyet. — Júnus 5 - dikén a' Szepességet oda hagyván Hradekbe utazott. Egész Szepességen a' legnagyobb örvendezéssel fogadtatott ő Cs. Kir. Fő Hertzege. Mindenek a' kölnök hozzá közelítói szerentséjek volt, közönségesen telyesek voltak tisztelettel az ő Cs. K. Fő Hertzege iránt, kit az ő tulajdon jelességei éppen olyan Nagya tesznek, mint születése. — Ez a' kegyelmes, leereszkedő, a' tudományokban nagyon jártas és fáradhatatlan Fő Hertzege, olly erős gyalogló, hogy nem tsak a' Bélai projectált erősségnek vidékét, hanem a' Korbachi Alpesi Völgyet elragadó vízrohánásaival együtt egész a' Lomniti tető aljáig gyalog járta be. A' vele lévő számos kísérek között tsak kevesen érkezettek ő Cs. Kir. Fő Hertzegeivel. A' Fűvészs- Ásvány- Gazdaság, és Mesterség-tudományokból tett fontos kérdései, és tudós jegyzései tündalkozást gerjesztettek. — Az a' kellemes idő is, melly a' zordon hideg után következett, dicséltette ezeket a' napokat, a' mellyekben a' Felső Császári Háznak ezen különös jelességű Fő Hertzeget tisztelni szerentségek volt. — Annyi közönséges beszédek tartattak hozzá, hogy mi tudatluk bekességstírését, hogy azokat nem

tsak kihalgatni, hanem rajok felelni is méltóztatott. —

Tsak egy rövid beszédet teszek ide, mellyel a' Korbachi Karpatus völgyén, ő Cs. Kir. Fő Hertzege megtisztelni szerentséje volt Berzevitz Gergely Úr 8 gyermekei közül egyedül élő le esztenaős Titus nevű fiának.

„Cs. K. Fő Hertzege méltóztatik kegyelmesen megengedni, hogy én mint még igen kisded birtokos, itt a' Karpatusnak magas hegyei között Cs. Kir. Fő Hertzegeidet alázatosan idvezelhessem. — Valamint ezek a' régiségekkel tiszteletet gerjesztő Granit sziklak mozdulhatatlanul állanak itt, úgy a' mi hűségünk és tiszteletünk a' Felső Császári Ház és annak Tagjai iránt tántoríthatatlan legyen. — Most másodszor van szerentségek Cs. Kir. Fő Hertzegeknek hódolni a' Korbachi völgyben. — Gyenge hangjaimmal, mellyeket ez a' kőszalakkal körülvett völgy vissza nem hangoztathat; de erős lélekkel, mely mindnyájunkat lelkesít, kívánom, hogy az Isten Cs. K. Fő Hertzegeidet a' késő öregségig szerentségesen és vidám lélekkel tartsa meg!“

* * *

Császár és Király ó Felső méltóztatott Főstrázsameszter T. T. Bernrieder József Úrnak, sok rendbéli érdemeit kegyelmesen tekintetbe vévén, Magyar Indigenatust adni.

Kovátsiban, Budától két órányira e' folyó hónap 13 - dikán dél után 2 órákor nagy felhőszakadás volt, melly ezen völgyben lévő falunak s mezejének tetemes károkat okozott. Sok házak prédájává lettek az iszonyúan szakadt viznek, — de még sokkal több lakosok estek el miatta a' várt földaldásától. A'

szénatsináláshoz való reménység csak nem tökéletesen füstbe ment.

Június 21-dikén este hosszas Belegeskedése után mejjbeli vízbetegségben meghalt Pesten Nagyságos Marsovszky István Dömölki Boldog Aszszony Apátura, a' Nagy Váradi Ns. Káptalannak Lectora, és Kanonokja, 's a' Mélt. Királyi Táblának Prælatusa, életének 61-dik esztendejében.

Nemzeti közönséges leveleinkben olvassuk, hogy a' Szepesi új Fő Pásztor ottvaló első jelenését különös jótételekkel ditsóította; mert az Irgalmas Barátoknak 1000 forintot, a' Kubachi Jobbágyainak, kik nem rég a' tűz által nagy kárt szenvedtek, 8000 mérő gabonát ajándékozott. — El nem mulathatjuk ezen alkalmatossággal a' Mélt. Püspökről azon betses emlékezetet is megtenni, hogy több tudós munkái után mostan kezdik nyomtatni német Verseikben azon kollektives munkáját, melyet Tunisiának nevez.

Fő Pásztori megyéjébe való fényes bémeneteléről, melyről már röviden emlékeztünk ezeket olvassuk Hazai leveleinkben: —

Szepes Várallyán Május' 12-dikén tartotta fényes bémenetelét Mélt. és Fő Tisztelendő Felső-Eöri Pyerker László Szepesi Püspök ő Nagysága, a' kit előtte való nap Jekelfalván a' Nemes Vármegyének Nemessége Tek. Jekelfalusi 'Sigmund Vice-Ispány Urnál köszöntött meg; a' Püspökség határán pedig a' Papság. Azon este Mindszenten Özvegý Gróf Csákyne ő Exc.jánál szállott meg, 's onnan 12-dikén reggel 8 órakor megindulván, mintegy 50 hintók kíséretével Szepes-Várallyára beérkezett, a' hol a' Városi Magis-

tratus által egy igen szép diadalmi-kapu alatt megköszöntötte. Innen az irgalmas Barátokig menvén, ottan a' Papság által fogadtatott, 's a' Templomban-Püspöki ékességeibe felöltözködvén, úgy tartotta a' Káptalan Templomába való pompás bemenetelét. Itt szokott mód szerént a' Pápanak nevező Bullája felolvastatván, a' Káptalan, és Papság nevében Méltóságos Skópiai Püspök, és Szepesi Prépost Fridmanszky Antal Ur ékes beszéddel köszöntötte, melyre ő Méltósága a' Püspök, hasonló ékességgel, és fontossággal felelt, 's azután Te Deum mal az innepelés bérekesztetvén a' Templomból a' Püspöki Residentiába kísértetett.

A' Tyrolisi újságlevelek' nevezetes menköbeütésekről tudósítanak. — Trientben Jun. 13-dikára viradó éjjel a' Santa Maria Maggiore templomába annak tornyán ütött-be, 's az Orgonát, mely a' mesterségnek egy nagy remeke volt, megégette, 's mint megjegyezték, már 4-dikszor ütött-be ezen templomba annak tornyán a' menkö. — Jun. 12-dikén este Botzenben is nagy égi háboru lévén, a' menkö néhány helyekre letsapott. Nagy kárt ugyan sehol se, de igen tsudálatos tsavargást tett nevezetesen Eichholzer nevű Doktornak szállásán. Egy almáriumot öszszerontott, abban három Lajos aranyot öszszeolvastott, a' Doktor Ur' párokáját 's jobb fülét, és kezében lévő irótollát megperselte, 's mind ezek után egy ablakot öszszeolvastván azonki 's az istállóba ment a' hol clenyeszett. Mind ezek két minutum secundum alatt történtek. A' Doktor sérelme nem halalos; az ábrázatján egy fekete folt maradt.

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —
 Jun. 25-dikén 248 $\frac{3}{8}$ — 26-dikén 243 $\frac{1}{2}$ — 23-dikén 248 -- forintot.
 (Vége az első Fél Esztendőnek).